

Ketileksplosjón á Aberdeen-trolara eystanfyri Nolsoy.

Báðir maskinmeistararnir ræðuliga illa skoldaðir.

Leygarkvöldið hendi ein ræðulig ólukkan um borð á Aberdeen-trolaranum „Dandini“ eystanfyri Nolsoynna. Forbrenningskamarið eksploderaði og kókandi vatn og dampur fyltu maskinrúmið. Báðir maskinmeistararnir voru ræðuliga illa skoldaðir.

Ein annar Aberdeen-trolari, „Strathlochy“, ið var nær hjástaddur, færdi teir særdu inn á Havnina. Amtslæknin kom alt fyri eitt til steðar. Hann helt ikki stórar vónir vera um liv. Hjartaskerandi skuldi vera at hoyra róp teirra skoldaðu.

Teir voru sjálvandi færdir á sjúkrahúsið alt í einum. Tó, var annar so illa farin, at ikki vóru stundir at biða við sjúkrabilinum, til teir fingu hin upp úr lugarinum, men koyrt varð beinan vegin á sjúkrahúsið við honum og so heim aftur eftir hinum.

Tá teir særdu vóru færdir í land, fór trolarin út aftur at leita eftir „Dandini“, og um 9-tíðina í gjáramorgunin kom hann inn á Havnina við honum. Aðlandi skal hann sleipa hann til Onglands.

Føroyingar og ítróttur.

Tað er ikki lítið, ið skrivað hevur verið hesi seinastu árinu um ítrótt í Føroyum. Og ein skuldi trúð, at Føroyingar, ið fáast við ítrótt, eftirhondini dugdu at fata, at tað at vinna — verða hin fremsti — ikki er alfa og omega, men at tað ræður um at sýna, at ikki bert kroppurin er stinnur, smidligur og væl røktur, men at eisini sálin er spekt og væl vand — fyrst tá er ítróttur tað, hann eigir at vera.

Tað hevur ofta verið haft á lofti, at Onglendirin er hin besti ítróttarmaðurin, tí hann hevur lært at tikið eitt tap við brosandri varrum. Ikki so at skilja, hann roynir altíð at bera sigurin heim, og eydnast tað honum, ja, so er hann sjálvandi glaður; men ongatið ber hann gleði sína so sjónska, at hon kann sára mótpartin. Hann er oftast so stórir ítróttarmaður, at hann setur ein vakran ítrótt við tapi framum sigur, vuhann við harðskapi ella ljótum leiki. Í hesum eru flest allir mentaðir ítróttarmenn farnir at royna at fylgja teim.

Nú, aftaná ólavsøkuna, landsins størstu ítróttarstevnu, liggur tað so nær fyri at spyrja: Hvussu eru teir føroysku ítróttarmenninir í so máta.

Ógviliga ójavnir.

Tað er einki at ivast í, at kring alt landið eru menn, sum hava ta rættu fatanina av ítrótti;

men tað er líka so lítið at ivast í, at tað enn eru nógvir, ið sigurin er alt fyri, og hetta er eftirhondini við at gerast køðiligt at siggja.

Tað hendi ólavsokudag, har teir kappiðu, at ein maður á einum stórum prúðum rossi tapti fyri einum, ið reið einum lítillum føroyskum hesti. Komín á mál og sitandi á hestinum ripar hann, ið tapli, nevan í andlit á honum, ið sigurin bar heim — fyri eygunum á eini ógviliga bilsnari mannagúvu. Hetta sá ræðuliga ljótt út og er so aldeilis ósömiligt, at ein slíkur síðloysingur ongatið í lívinum átti at fingið loyvi at lutikið í nakrari ítróttarstevnu aftur.

Eitt annað, um ikki so greifligt sum hetta, sum stingur í eyguni á áskoðarunum á ítróttarstevnunum okkara, er hin óføra fróin yvir sigurin, summir ítróttarmenn altíð sýna. Her kann t. d. takast til, at á einum báti, sum sigraði við kappróðurin á ólavsøku, reisti oll manningin seg upp at rópa hurrá fyri sær sjálvum, so skjótt teir vóru komnir á mál. Og hetta er ikki nakað, ið bert er hent hesa einiferðini og sermerkir júst hesar menninar, nei, hetta sæst ár undan ári.

Kappróðurin er óivað tann ítróttargrein, sum hugtekur flestar Føroyingar, og fagnaðarrópin frá teim túsundtálða áskoðarunum, tá hin fremsti báturin kemur á mál, megu kennast nóg sár á eftirbátunum, aftaná at teir hava lagi doyðin á.

Skulu teir, ið sigra, so eisini seta seg at geyla, má hetta

AKTIESELSKABET FØROYA BANKI

Hovedkontor: THORSHAVN

Stiftet 1906.

Afdeling: TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900.000.

Bankforretninger af enhver Art udføres.

Kontortid 11—3. Lørdag 11—2.

næsten kennast sum ein beinleiðis háðan.

At menn eru væl hýrdir yvir sigurin, tað er sjálvsagt og eigur so at vera; men teir megu læra at bera sigur og tap sum rættir menn — sum ítróttarmenn.

ður.

Hvat verður av góðgerðini vit skipbrotnu eiga fyri tey mistu klæðini við Norðhavsins burturgangi?

Tá ið vit ikki tola at biða, biða vit teir rættu ávarandi skunda sær við at greiða okkum hesa góðgerðina?

2. juni gekk sum øllum kunnugt »Norðhavið burtur undir Grønlandi. Vit vóru 29 menn um borð. Við undantak av 2., sum legdu seg eftir í Grønlandi fyri møgulega at sleppa við einum ella øðrum skipi, mátti heila mannskipið fara heim aftur til Føroya — til einkis. Skipini vóru jú øll farin út at fiska. Og um so var, at vit kundu sloppið við einum skipi, vóru vit heffir á landi, tá vit komu so gótt sum naknir heim, og pening til at at keypa nýggj klæði høvdu teir fægst.

Ifylgju lógina eigir okkum at verða góðgjørt tapið av klæðum undir skipbroti, og gjørdur vit tí íggjognum felagsins sakforara krav galdandi um at fáa klæðini góðgjørt. Men enn eru eingir pengar komnir — og nýðast vit tí, sjálvt um vit, nú skipini eru heimkomandi frá Bjarnaoyni ella Svalbard fyri at uppskipa fyri aftur at halda í havið, kundu sloppið við, letur tað seg ikki gera hjá teim flestu av okkum vegna tess, vit ikki kunna útgera okkum við klæðum.

Hví skal tað ganga so langrokjut hjá okkum fiskimonnunum at fáa okkara rætt?

Tá ið vit ifylgju galdandi reglur eiga at fáa klæðini góðgjørt, kundu vit fingið hesa góðgering straks, so vit kundu staðið klárir at farið út aftur at fiska, tá ið okkum beyðst kansur.

Tað mátti verið nóg mikið, at vit mistu okkara fortjenastu í Grønlandi, um vit ikki eisini av seinrokiskapi og kanska interessuloyvi fyri okkara korum koma at missa restina av árinum — heima er sum kunnugt einki at vinna.

Eg loyvi mær hervið at biða rættu viðkomandi skunda sær við at fáa greitt okkum góðgerina til handa.

Ein av manningini á „Norðhavinum“.

Alþýðublaðsins samrøða

við
altingsmannin Páll Torbjarnarson frá Vestmannaoyggjum um
fiskivinnulíkindi í Íslandi.

»Eingin ivi er í tí,« sigur Torbjarnarson, at fiskivinna okkara kann geva margfalt meir, enn hon hevur givið higar til. Hon hevur verið ov fá broytt, tað hava verið ov fá slog av fiski, sum vit hava lagt eftir, og viðgerðin, behandlingin, av hesum fáu slogunum hevur eisini verið ov fábroytt.

Kongafiskaveiðah.

Tað má sigast, at valla hevur verið hirt um kongafisk, áður enn ríkisstjórnin tók sær um reigg við at smelta lýsi úr honum í verksmiðjum snum. Høvdur veiðan av hesum fiski tó ofta áður verið so stór við trolarunum, t. d. tá ið veitt varð á Halanum, at høvudsarbeiði var at skumpa fyri borð aftur.

— Kongafiskaveiðan byrjaði fyrst í fjór?

»Ja, líkindini fyri hesari veiðu eru so merkiliga góð. Í kongafiskalýsinum eru 50 ferðir meiri a-vitaminur og 3 ferðir meiri d-vitaminur enn í torskalivirni. Hetta tryggjar fyri, at tað loysir seg at taka livirina úr kongafiskinum og bræða hana særstakliga, og er við hesum vorðin stórbærslig vinna í Íslandi.

... Triggir trolarar byrjaðu hesa veiðuna í fjór, varð nakað av veiðuni lagt upp á Siglufirði, tó mesti parturin á Sólbacka-verksmiðjunum á Óundarfirði.

— Heldur tú, at henda stór-fingna veiða vildi verið byrjað, um ikki ríkisstjórnin hevði tikið sær um reigg og gingið fyri?

»Nei, so sanniliga ikki! Kongafiskaveiðan varð so byrjað aftur í vár. 4 trolarar hava veitt til Sólbacka-verksmiðjuna. Veiðan hevur viðhvørt verið so stór, at verksmiðjan hevur ikki kunnað arbeiðt undan. Nýðst hevur verið at farið til Siglufjarðar. Tað er vert at geva gætur, at hesir trolararnir, ið hava fingist við kongafiskaveiðuna, halda áfram og fara ikki sum vant til sildaveiðu. Tað er fyrireikið, at aftaná sildatíðina skulu Kveldulvs verksmiðja á Hesteyri og verksmiðja »Alliance« við Djúpúvík fara at bræða kongafisk, sum trolararnir hjá hesum feløgum fara at veiða.

— Hvat halda tygum, vit fáa av fremmandari valuta við kongafiskaveiðuni?

»Eg kann hugsa mær, at tað vil koma at vera um einar 4—5

Eru tygum tyrsur undir promenadu, komið inn til mín og drekki lemonadu. 25 oyru floskan — nakra oyra sparan — fyri innihaldsgóðsku garantiarar. »Smærna«. Her er varan blíg — spar í ringum títum. Vorur verða fluttar runt um allan býin.

Ringið 344. JOHANNES ANDREASEN'S MATVORUHANDIL

milliúnur krónur. Bara Sólbacka-verksmiðjan kann avrika fyri einar tvær milliúnur krónur.

— Høvdur veiðan roynst eins væl, og vóninar vóru at byrja veið?

»Ja, eg haldi betri. Trolararnir hava fyllt seg við kongafiski í 30 tímar. ... Tað er vert at leggja í geyma, at eingir sjómenn hava betri kor enn teir, sum eru á kongafiskaveiðu. Hertil er at leggja, at fyri hvønn trolara á hesari veiðu hava 50 menn arbeiði í landi. Her er ikki talan um smár inntøkur.

— Hvat meinar tú, eigur at verða næsta sporið á hesari veiðu?

»Tað er at reisa fleiri verksmiðjur og leita eftir fleiri kongafiskamiðum. Tað átti t. d. at verið reist ein verksmiðja aftrat á Vestfirðinum. Verksmiðja átti eisini at komið á Dýrafirði, har veitst kundi við 2—3 trolarum. Vildi har so komið arbeiði til 100—150 menn í landi í 6 mánaðir ella frá byrjanini í mai-mánaða og október út. Hval sjálvari kongafiskaveiðuni við-víkur, so átti at verið ein trolari, sum hevði til uppgávu at leita eftir kongafiskamiðum fyri sunnan og vestan land. Kostnaðin av hesari leitan átti fiskimálaneyvndin at borið. Síðan eiga karfaverksmiðjur at verða reistar í Vestmannaoyggjum, Keflavík, Havnarfirði og Reykjavík.

Stovnandi aðalfundur

P.F. Tórshavnar Skipasmiðju

verður hildin mánadag 17. august kl. 7½ s.p. í Tórshavnar klubba (litta sal). Dagskráin verður henda:

1. Framlaga av stovnaðarsamtíkt, uppgærd yvir stovnaðarútreiðslur.
2. Viðtøka av lógum fyri partafelagið.
3. Val av nevnd.
4. Val av roknskapargranskøðarum.

Allir partaigararnir biðjast um at koma til fundar.

Stovnararnir.

Frit Valg 49 Øre.

Spíð endelig ikke Tiden, men benyt Dem af Chancens straks, og vint endelig ikke til det er for sent, thi alle Rensede Varer er nedsat fra alt frit Valg 95 Øre og helt ned til alt frit Valg 49 Øre. — Tilbudet gælder idag og iøjendende Dage saalænge Lager haves fra Rensede Afdelingen hos M. SKÆLING Tórshavn

SPYRIÐ EFTIR SMØRLIKA!

Taklò gòðs við Tjaldrinum.